

Opbouw Syrië stimuleren met studiebeurzen

Achtergrond - 14 januari 2016 - Auteur: Laurens Bluekens

Met studiebeurzen voor Syrische vluchtelingen hopen onder meer Duitsland en Nederland bij te dragen aan de toekomstige wederopbouw van Syrië. Maar laat je ze in de regio studeren of haal je ze naar Europa?

Al sinds oktober 2014 steunt de Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) onder de vlag van het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken Syrische studenten met een studiebeurs. Tot nu toe kregen via dit 'Leadership for Syria'-beurzenprogramma 221 jonge Syriërs de kans in Duitsland te studeren. Velen van hen studeren in technische richtingen als werktuigbouwkunde en natuurkunde.

De bedoeling is dat de studenten naar Syrië terugkeren als de oorlog voorbij is, zodat ze een rol kunnen spelen in de wederopbouw van het land. "We moeten zien te voorkomen dat de Syrische burgeroorlog voor een verloren generatie zorgt", zei de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Frank-Walter Steinmeier toen het programma werd gelanceerd.

Zo kwam bijvoorbeeld de 26-jarige Laith Rastanawi uit Hama afgelopen zomer met zijn echtgenote naar Duitsland voor een studie wiskunde. Al eerder was hij gevlucht naar Turkije, maar daar moest hij zo hard werken, dat van studeren niets meer terecht kwam. Via Facebook kwam hij het Duitse beurzenprogramma op het spoor, vertelt hij in de [Süddeutsche Zeitung](#).

Nederlandse aanpak

Ook de Nederlandse ontwikkelingsorganisatie SPARK ondersteunt Syrische vluchtelingen met een studiebeurs, maar dan op een andere manier. Met geld van het ministerie van Buitenlandse Zaken haalt SPARK geen Syrische studenten naar Nederland, maar steunt jonge Syriërs in de landen rondom Syrië, bijvoorbeeld in Turkije.

Volgens SPARK-directeur Yannick du Pont kunnen er op die manier meer studenten geholpen worden: "Voor het geld waarvoor één iemand naar Nederland gehaald kan worden voor een studie, kunnen we in de gebieden rondom Syrië meerdere studenten laten studeren. Het kost ons daar zo'n 3.000 à 5.000 euro per jaar om iemands studiekosten, onderdak en levensonderhoud te betalen. In Europa kost

dat tienduizenden euro's. Het opleiden van studenten in de regio is efficiënter." Drie jaar geleden probeerde SPARK ongeveer dertig Syrische studenten op Nederlandse universiteiten te krijgen, maar uiteindelijk konden er wegens te hoge toelatingseisen maar dertien worden geplaatst.

"SPARK is een ontwikkelingsgerichte organisatie. Teneinde de gemeenschap in Syrië straks te versterken, kunnen we Syrische studenten ook beter in de regio zelf opleiden. Bij de selectie van studenten voor een opleiding in Nederland, merkten we drie jaar geleden bovendien dat het vooral jongeren uit hoger opgeleide gezinnen waren die zich aanmeldden. SPARK wil niet alleen individuen uit de elite helpen, maar iedereen", aldus Du Pont.

Inmiddels heeft de ontwikkelingsorganisatie overeenkomsten met achttien onderwijsinstellingen in de regio. "Het zijn geen Harvards, maar ze krijgen er goed onderwijs in hun eigen taal", zegt Du Pont. Zo zijn er in het Turkse Gaziantep onlangs 125 studenten begonnen via SPARK. 25 van hen krijgen les in het Turks, de rest in het Arabisch. Du Pont: "Ook gekeken naar de statistieken is lokaal opleiden efficiënter. Veel studenten die in West-Europa hebben gestudeerd, keren niet standaard terug naar hun land van herkomst om daar mee te helpen aan de wederopbouw."

Reactie DAAD

Leider van het stipendiumprogramma van de DAAD, Christian Hülsthörster, reageert op realistische toon: "Met verplichte online modules bestuurskunde en *good governance* proberen we de studenten die meedoen aan het *Leadership for Syria*-programma naast hun reguliere vakken mee te geven hoe Europese maatschappijen functioneren, maar het is niet onze verwachting dat al deze studenten daadwerkelijk terug gaan naar Syrië als daar de oorlog voorbij is. Het zijn vrije personen."

Bovendien, zo voegt Hülsthörster toe, heeft de DAAD ook een programma om Syrische studenten in hun regio te laten studeren. Dat financiert het Duitse ministerie van Economische Samenwerking en Ontwikkeling. Op die manier studeren er op dit moment tachtig Syriërs in Jordanië. Hülsthörster: "Ik kan het nog niet hard maken, maar ik heb het gevoel dat de gekwalificeerde Syrische studenten Syrië en de landen daaromheen grotendeels al hebben verlaten. De vraag naar opleidingen in landen als Libanon en Jordanië is daardoor lager."

De DAAD maakte woensdag bekend dat de dienst samen met de Studienstiftung des Deutschen Volkes het tandemprogramma 'Angekomen' financiert, dat moet zorgen voor een goede begeleiding van de ongeveer 200 Syrische studenten die

momenteel aan Duitse hogescholen en universiteiten studeren. Ze worden gekoppeld aan een Duitse student, die ze wegwijs gaat maken.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/14719/opbouw-syrie-stimuleren-met-studiebeurzen>